

Súd: Okresný súd Nové Mesto n/V
Spisová značka: 4C/15/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512205889
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Hedviga Pikalíková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2013:3512205889.2

Rozhodnutie

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom, samosudkyňou JUDr. Hedvigou Pikalíkovou, v právnej veci navrhovateľa: Orange Slovensko, a. s., Metodova 8, Bratislava, IČO: 35 697 270, proti odporcovi: I. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. T. XXX, štátny občan Slovenskej republiky, o zaplatenie 628,42 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi istinu vo výške 130,51 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 25.02.2011 do zaplatenia, v pravidelných mesačných splátkach po 10,- Eur do zaplatenia tak, že prvú splátku zaplatí do konca mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

II. Vo zvyšnej časti sa návrh z a m i e t a.

III. Odporcovi sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa podaním návrhom voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 628,42 Eur s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne z dlžnej sumy od 25.02.2011 do zaplatenia a náhradu trov konania. Svoj návrh odôvodnil tým, že s odporcom uzavreli dňa 07.05.1999 zmluvu č. 00176433, na základe ktorej odporcovi vypožičal SIM kartu, ktorá mu umožnila využívať telekomunikačné služby poskytované navrhovateľom a v zmysle dodatku k zmluve č. 00176433 odpredal odporcovi mobilný telefón značky Nokia E51 za kúpnu cenu 22,90 Eur. Odporca riadne a včas nezaplatil cenu poskytnutých služieb vyfakturovaných v období 22.10.2010 - 27.12.2010, čím porušil zmluvné povinnosti a v zmysle dodatku k zmluve mu vznikla povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zmluvnú pokutu vo výške 497,91 Eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 10.02.2011 oznámil odporcovi sumu neuhradených faktúr za jednotlivé mesiace a výšku zmluvnej pokuty, vyzval ho na ich úhradu v dodatočnej lehote a následne v zmysle článku 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť zmluvy. Odporca na pokus o pokonávku nereagoval žiadnou ani čiastočnou úhradou pohľadávky. Navrhovateľovi tak vznikla pohľadávka voči odporcovi vo výške 628,42 Eur, pozostávajúca zo sumy neuhradených služieb vo výške 130,51 Eur a z nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 497,91 Eur.

Platobným rozkazom č. k. 10Ro/248/2012-29 zo dňa 10.12.2012, súd návrhu navrhovateľa v celom rozsahu vyhovel. Odporca podal v zákonnej lehote proti predmetnému platobnému rozkazu odpor, v dôsledku ktorého sa platobný rozkaz v zmysle ustanovenia § 174 ods. 2 O.s.p. zrušil.

Vo veci bolo nariadené pojednávanie, na ktoré sa nedostavil navrhovateľ, svoju neúčasť ospravedlnil a súhlasil s pojednávaním v jeho neprítomnosti. Odporca na pojednávaní uviedol, že je ochotný navrhovateľovi uhradiť len sumu neuhradených faktúr vo výške 130,51 Eur. Pokiaľ ide o zmluvnú pokutu

uplatnenú navrhovateľom, poukázal na § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako i na rozhodnutia Okresného súdu v Prešove, ktorými bolo navrhovateľovi zakázané používať zmluvnú podmienku, nakoľko bola súdom právoplatne vyhlásená za neprijateľnú. Poukázal na skutočnosť, že faktúry prestal uhrádzať asi 3 mesiace pred skončením viazanosti, pričom na upomienku na zaplatenie služieb nereagoval z dôvodu vážnych zdravotných problémov. Uviedol, že do októbra 2010 mal príjem z brigádnickej činnosti, bol schopný platiť za služby, neskôr mu dlh vznikol zo zdravotných dôvodov, ktorých je ochotný splácať v mesačných splátkach po 10,- Eur z dôvodu, že je stále evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, keď poberá dávku a príspevky v hmotnej núdzi v celkovej výške 118,30 Eur, ktorú skutočnosť doložil súdu predložením rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom. V spoločnej domácnosti žije s priateľkou, ktorá je poberateľkou čiastočného invalidného dôchodku.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, zmluvou po poskytnutí služieb GSM zo dňa 07.05.1999, listom telefónnych čísiel, všeobecnými zmluvnými podmienkami poskytovania služieb, dodatkom k zmluve o pripojení zo dňa 26.03.2009, pokusom o pokonávku, faktúrami za poskytnuté služby, výpisom z obchodného registra navrhovateľa, podaniami odporcu zo dňa 04.02.2013 a zo dňa 17.06.2013, vyjadrením navrhovateľa k odporu, výsluchom odporcu na pojednávaní a zistil tento skutkový stav:

Navrhovateľ je obchodná spoločnosť zapísaná v obchodnom registri, odporca je fyzická osoba, nepodnikateľ.

Účastníci uzatvoril dňa 07.05.1999 zmluvu o pripojení č. 00176433, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal zriadiť odporcovi prístup k navrhovateľovej verejnej telefónnej sieti a umožniť odporcovi riadne užívanie služieb v rámci zvoleného užívateľského programu. Účastníci dňa 26.03.2009 uzatvorili Dodatok k zmluve o pripojení č. 00176433, v zmysle ktorej navrhovateľ odpredal odporcovi mobilný telefón zn.: Nokia E51 so zľavou z jeho spotrebiteľskej ceny za kúpnu cenu 22,90 Eur. Odporca sa v zmysle dodatku zaviazal, že po dobu 24 mesiacov odo dňa uzavretia dodatku zotrvá v zmluvnom vzťahu s navrhovateľom a po túto dobu bude bez prerušenia užívať jeho služby a zároveň neuskutoční žiaden taký úkon, ktorý by smeroval k ukončeniu zmluvy, alebo účelom ktorého by malo byť ukončenie platnosti zmluvy pred uplynutím doby viazanosti a tiež počas tejto doby sa nedopustí takého konania, alebo nedá svojím konaním žiaden taký podnet a ani neumožní také konanie, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy alebo právo vypovedať zmluvu z dôvodov nesplnenia alebo porušenia povinností zo strany odporcu, ku ktorým sa zaviazal v dodatku a zmluve. Pre prípad porušenia niektorej z povinností odporcu, bola účastníkmi dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 497,91 Eur.

Navrhovateľ fakturoval cenu za služby poskytované odporcovi nasledovne: faktúrou č. 8541304192 zo dňa 27.12.2010, splatnou dňa 10.01.2011, sumou vo výške 18,45 Eur (poplatok za odpojenie), faktúrou č. 8540781366 zo dňa 22.11.2010, splatnou dňa 06.12.2010 (obdobie od 21.10.2010 do 19.12.2010), sumou vo výške 95,27 Eur, faktúrou č. 1008438718 zo dňa 22.11.2010, splatnou dňa 06.12.2010, sumou vo výške 1,33 Eur (poplatok za upomienku), faktúrou č. 8540263173 zo dňa 22.10.2010, splatnou dňa 05.11.2010, sumou vo výške 15,46 Eur. Pokusom o pokonávku zo dňa 10.02.2011 vyzval navrhovateľ odporcu k úhrade sumy za poskytnuté elektronické komunikačné služby vo výške 130,51 Eur a zmluvnej pokuty vo výške 497,91 Eur, a to v lehote do 24.02.2011. Z poštovej doručky vyplýva, že pokus o pokonávku odporca prevzal dňa 18.02.2011.

Podľa § 488 Občianskeho zákonníka, záväzkový právny vzťah je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

Podľa § 489 Občianskeho zákonníka, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

Podľa § 51 Občianskeho zákonníka, účastníci môžu uzavrieť i takú zmluvu, ktorá nie je osobitne upravená; zmluva však nesmie odporovať obsahu alebo účelu tohto zákona.

Podľa § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Zmluvu vrátane dodatku k zmluve zo dňa 26.02.2009 v súlade s vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami považuje súd za zmluvu spotrebiteľskú.

Odporca si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy a dodatku k zmluve neplnil riadne a včas, preto súd návrhu navrhovateľa v časti o zaplatenie sumy za poskytnuté služby vrátane poplatkov v zmysle tarify spolu vo výške 130,51 Eur, vyhovel.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Vychádzajúc z konkrétnych okolností prípadu súd určil, že istinu môže odporca splácať v splátkach vo výške 10,- Eur mesačne, pod sankciou straty výhody splátok v súlade s § 160 ods. 1 O.s.p.. Takto stanovenú výšku splátok súd považuje za primeranú, pričom súd prihliadol k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku a osobným a majetkovým pomerom účastníkov, k súhlasu navrhovateľa so splátkovým kalendárom a má za to, že v danom prípade nejde o neúmerné zvýhodnenie odporcu na úkor navrhovateľa.

Podľa § 559 ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlh musí byť splnený riadne a včas.

Podľa § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom v čase vzniku omeškania, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Odporca sa dostal do omeškania s plnením dlžnej sumy, navrhovateľovi tak vzniklo právo na úroky z omeškania z priznanej sumy 130,51 Eur od 25.02.2011 do zaplatenia, t. j. počnúc dňom nasledujúcim po dni stanovenom na dodatočné plnenie v pokuse o pokonávku, a to vo výške 9% ročne (úroková sadzba ECB bola v rozhodnom období 1%).

Podľa ustanovenia § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 879 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 uzavreté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa musia dať do súladu s ustanoveniami § 53 a 54 tohto zákona a spotrebiteľské zmluvy o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch aj s ustanovením § 55 ods. 1, ak ide o náležitosti zmluvy, a s ustanovením § 57 tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Ustanovenia spotrebiteľských zmlúv, ktoré nie sú dané do súladu s ustanoveniami § 53, 54 a 57 tohto zákona podľa odseku 3, sú neplatné po uplynutí troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Spotrebiteľ má právo odstúpiť od spotrebiteľskej zmluvy, o práve užívať budovu alebo jej časť v časových úsekoch, ktorá nie je podľa odseku 3 daná do súladu s ustanovením § 55 ods. 1 tohto zákona, ak ide o náležitosti zmluvy, a to do troch mesiacov po uplynutí lehoty podľa odseku.

Podľa čl. 2.5 Dodatku k zmluve zo dňa 26.03.2009: „V prípade porušenia niektorej z povinností Účastníka uvedenej v bode 2.3. alebo 2.4 tohto článku (najmä ale nezaplatenie splatnej ceny za služby, nedodržanie záväzku uvedeného v bode 2.2 tohto článku, jednostranné ukončenie platnosti Zmluvy alebo tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti, vykonanie úkonu smerujúceho k ukončeniu platnosti tohto Dodatku pred uplynutím doby viazanosti bez ohľadu na skutočnosť, či naozaj dôjde k ukončeniu jeho platnosti), je Účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu vo výške 497,91 Eur. Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne podniku samotným porušením povinnosti Účastníka, a to v okamihu porušenia povinnosti Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo porušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinnosti podľa bodu 2.3 písmena c) tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty. Zmluvnú pokutu podľa tohto článku bude Účastník povinný zaplatiť Podniku bez ohľadu na dĺžku doby, ktorá mu ešte zostávala do uplynutia doby viazanosti. Zmluvná pokuta je splatná v lehote uvedenej vo výzve na jej zaplatenie, inak v lehote 14 dní odo dňa doručenia výzvy Podniku Účastníkovi.“

Podľa § 53a ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, k súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa. Ak sa rozhodnutie súdu podľa odseku 1 týka len časti zmluvnej podmienky, dodávateľ je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 v rozsahu tejto časti.

Vyššie citované zákonné ustanovenie je dôsledkom transpozície smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá v čl. 7 ods. 1 ukladá členským štátom zabrániť súvislému používaniu neprijateľných zmluvných podmienok. Zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú. Takáto zmluvná podmienka je neplatná (§ 53 ods. 5 OZ), pričom jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Ak by súd priznal plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, išlo by o tolerovanie pokračujúceho protiprávneho stavu zo strany súdu a popieranie záujmu EÚ na ochrane práv spotrebiteľa. Súd je povinný skúmať ex offo, či voči spotrebiteľovi nie je uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, a to z takej, ktorú súd už skôr judikoval.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov z 13.08.2010 č. k. 17C/23/2010-65 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 29.06.2011 č. k. 2Co/137/2010, bola zmluvná pokuta rovnakého významu

vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Taktiež aj vo veci Okresného súdu Prešov zo dňa 16.08.2010 č. k. 17C/112/2010-35 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 09.05.2011 č. k. 18Co/136/2010.

Ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravidla na výber, buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť. Možnosť zmeny štandardných podmienok zo strany spotrebiteľa je len iluzórna a je zrejmé, že ide o rovnosť len formálnu. Aby sa dosiahla faktická rovnosť, je to možné dosiahnuť len vonkajším zásahom (Mostaza Claro, C 168/05, bod 25 Océano Grupo Editorial SA C 240/98-C 244/98). Konanie dodávateľa, ktorý používa neprijateľnú zmluvnú podmienku (zakázanú klauzulu), považuje súd za uplatňovanie práva priamo v rozpore so zákonom, subsidiárne v rozpore s dobrými mravmi. Z pozície ochrany spotrebiteľa je irelevantné, ktorý súd takúto podmienku vyhlásil za neprijateľnú.

Zmluvná pokuta podľa čl. 2.5 Dodatku k zmluve zo dňa 26.03.2009, bola vopred zo strany navrhovateľa naformulovaná bez možnosti jej zmeny zo strany spotrebiteľa, t. j. nebola individuálne dojednaná. Zmluvnú pokutu uplatňovanú z absolútne neplatného zmluvného dojednania, nemožno zmoderovať z dôvodu, že je neplatná. Zníženie zmluvnej pokuty podľa § 545a Občianskeho zákonníka sa môže týkať iba platne uzavretej zmluvnej pokuty.

S poukazom na vyššie uvedené, súd návrh navrhovateľa v časti uplatnenia sumy 497,91 Eur titulom zmluvnej pokuty, zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 142 ods. 1 a 3 O.s.p., keď odporca bol v konaní úspešnejší a patrila by mu náhrada trov konania. Vzhľadom k tomu, že odporca si náhradu trov konania neuplatnil, resp. mu v konaní žiadne trovy nevznikli, súd mu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, podpis, dátum) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné podať v počte 2 rovnopisov, ak potrebný počet rovnopisov účastník nepredloží, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3, § 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že

§ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

§ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,

§ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,

§ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

§ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,

§ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,

§ rozhodoval vylúčený sudca,

§ súd prvého stupňa nesprávne posúdil vec, a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy,

§ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

§ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

§ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

§ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (dôkazy sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, dôkazmi má byť preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4, účastník konania bez svojej viny nemohol dôkazy označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa),

§ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z neprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, § 205a ods. 1, § 221 ods. 1 O.s.p.)